

PAVEL KALINA:

Egypt chystá obrovské investiční projekty

Ředitel zahraniční kanceláře v Káhiře nás seznámil s tím, co všechno se v Egyptě mění k lepšímu a proč by podle něj měli být exportéři aktivnější.

› V Egyptě nově platí investiční zákon, který má podnítit investiční aktivity, jež se egyptský stát bude snažit směřovat do nově vytvářených volných zón. Může z vašeho pohledu zákon takovou roli opravdu sehrát?

V době transformace ekonomiky, kterou v podstatě řídí Mezinárodní měnový fond, chybí Egyptu kapitál, ať z domácích, či zahraničních zdrojů. Vláda novým zákonem připravila pro investory velmi atraktivní podmínky. Příkladem je clo ve výši pouhých dvou procent, jestliže investor v rámci projektu doveze zařízení či technologii ze zahraničí. Nově má také investor právo založit, vlastnit, spravovat a likvidovat svůj projekt a převést peníze do zahraničí bez jakéhokoliv omezení či prodlení. Investor může najmout desetinu zaměstnanců ze zahraničí a po určité době může tento podíl dosáhnout až pětiny. Pokud investor začne vyrábět na jakémkoliv místě v Egyptě ve lhůtě do dvou let, získá 30 až 50 procent investičních nákladů zpět ve formě osvobození od daně.

Zákon je uplatňován i mimo volné zóny a úřady si od něj hodně slibují. Ani do volných zón ovšem západní státy zatím moc neinvestují, na rozdíl od agilnějších zemí, jako je Čína nebo Rusko.

› Jaké jsou výhody těchto volných zón v Egyptě, čím jsou pro zahraniční podnikatele zajímavé?

V současné době funguje v Egyptě devět zón volného obchodu, zaměřených na možnost skladování, balení, montáže a výroby pro export. Rovněž jsou tam poskytovány služby, například logistické, bankovní a pojišťovací. Zóny jsou vyjmuty z celního režimu, platí v nich svoboda výběru typu podnikání. Na původ a výši vloženého kapitálu, repatriaci zisků a investovaného kapitálu se nevztahují žádná omezení, projekty nemohou být znárodněny ani konfiskovány.

› Egypt lze podle tvrzení portálu BusinessInfo.cz považovat za perspektivního partnera pro české firmy. Proč?

Země v tomto období zaznamenává solidní ekonomický růst. Pro rok 2019 je predikována meziroční změna HDP na úrovni 5,3 procenta. Příležitosti pro české exportéry se dají nalézt v mnoha oborech, které vycházejí z potřeb modernizace Egypta. Jedná se třeba o dopravní průmysl a s tím spojenou infrastrukturu. Jen do železniční sítě hodlá Egypt investovat do roku 2030 více než 11 miliard dolarů. Připravuje se výměna lokomotiv a vagonů, modernizace tramvajové sítě v Alexandrii a Káhiře, urychluje se výstavba silnic po celé zemi, nově se buduje v poušti metropole pro šest milionů lidí – nové administrativní hlavní město. Poptávka bude jistě po

zařízení využitelném v přístavech a též po letištní a zabezpečovací technice. Plánuje se i výstavba šesti nových přístavů v Suezském kanále a modernizace a zvýšení kapacity dvaceti dvou egyptských letišť. To je samozřejmě jen stručný výčet. Velký potenciál je zde jistě i pro české dodavatele čističek a úpraven vody, výrobce čerpadel, potrubí a armatur.

› Na portálu ovšem zároveň stojí, že naši exportéři potenciál Egypta jako odběratele své produkce dosud zřídka využívají. Proč jsme na tamních trzích zatím tak málo aktivní?

Tato situace bohužel přetrvává. Ani v současné době není Egypt českými firmami považovaný za investičně přitažlivý. Mezi českými podnikatelskými subjekty převládá jistá liknavost, takže pro výraznější investiční aktivity se nejspíš rozhodnou až v dalších letech, kdy Egypt prokáže udržitelnost své hospodářské dynamiky. Na rozdíl od již zmíněného Ruska a Číny se ani další země EU do Egypta příliš nehrnou. Řešením by mohla být např. koordinace investičních aktivit ve spolupráci s ostatními zeměmi Visegrádské skupiny.

› Jaké obory jsou v Egyptě z vašeho pohledu pro české firmy nejperspektivnější?

Egyptská vláda plánuje výstavbu až dvaceti pěti nových měst a sídlišť. Do již zmíněného megaprojektu v poušti se má ještě letos stěhovat 55 tisíc nižších úředníků, za nimi budou následovat ministerstva a cizí ambasády. To vše nutně vyvolá poptávku po stavebních materiálech, technologiích, dovozu nábytku, zařízení interiéru a podobně. Možnosti se nabízejí českým firmám jako subdo-

Desatero pro obchodování s Egyptem, a kontakt na zahraniční kancelář CzechTrade Káhira

Vláda novým zákonem připravila pro investory velmi atraktivní podmínky. Příkladem je clo ve výši pouhých dvou procent, jestliže investor v rámci projektu doveze zařízení či technologii ze zahraničí.

Foto: CzechTrade

davatelům v souvislosti s rozvojem přenosové energetické soustavy, jde o propojení Egypt–Súdán, dále při výstavbě jaderné elektrárny, která bude využívat ruskou technologii. Dojde i ke značnému rozvoji rafinerií v souvislosti s novým velkým nalezištěm plynu Zohr ve Středozemním moři.

› Skutečně se Egypt může stát jakousi pomyslnou bránou pro vstup na další africké trhy a také Blízký východ?

Egyptská vláda cíleně podporuje vytvoření takové pomyslné brány. Příkladem je budování Volné ekonomické zóny Suezského průplavu. Kromě strategicky výhodné polohy

Příležitosti pro české exportéry existují v mnoha oborech, které vycházejí z potřeb modernizace Egypta, říká ředitel zahraniční kanceláře CzechTrade Káhira Pavel Kalina.

s přístupem na evropské, asijské i africké trhy zóna nabízí investorům výhody bezcelního režimu a možnost naplno využít výhody nového investičního zákona. Firmy působící v tomto prostoru budou mít navíc o 50 procent snížené poplatky za používání průplavu. Bylo vytvořeno jediné kontaktní místo pro urychlení administrativních procesů. Egyptská vláda buduje infrastrukturu, včetně výstavby sídlišť pro zaměstnance ve městech Port Said, Ismailia a Suez.

› Jaké jsou podle vás naprosto nezbytné faktory či podmínky, které exportéři musí dodržet, aby v zemi uspěli?

Egypt má s EU podepsanou asociační dohodu, která zjednodušuje obchodní výměnu a má dopad na snižování cel. Pro většinu českých exportérů je nezbytné buď založit vlastní pobočku, nebo nalézt skutečně prověřeného egyptského zástupce, který musí být registrován v Rejstříku dovozců. Při vstupu na trh je nutné počítat s administrativně náročným schvalováním zboží či technologií egyptskými úřady. Země stále čelí nedostatku volně směnitelných valut, což se projevuje například tím, že pokud egyptský dovozce chce otevřít akreditiv, musí mít stoprocentní částku kontraktu hotově v bance.

› Země má relativně vysoký průměrný populační přírůstek, dosahuje 2,45 procenta. V čem je rozdíl oproti Maroku, kde populace roste pouze o 1,37 procenta?

Těch rozdílných faktorů je jistě více. Hlavně se jedná o velmi rozdílné země kulturně, historicky i etnicky. V Egyptě žije větší procento chudých lidí a ti hlavně v agrárních oblastech kolem Nilu či v jeho deltě stále věří, že někdo ze širšího potomstva bude schopen později uživit rodiče. Stejně jako větší počet dětí zajistí nutnou pracovní sílu v zemědělství. V egyptských metropolích nastává trend, že rodiny mají většinou dvě děti, aby jim mohly zajistit vzdělání. Maroko mělo vždy blíže k Evropě, takže jistou roli hraje i kulturní vliv či větší dostupnost ochranných prostředků. ✘

Martin Zika